

[Tastesen.]

er så vigtige, at de må med i en kommende forvaltningslov.

Nathalie Lind: Hensigten med dette forslag: at skabe større retssikkerhed for borgerne og give dem bedre mulighed for at blive bekendt med deres rettigheder, kan vi alle være enige om. Men spørgsmålet er vel, om vi skal have en almindelig forvaltningslov. Justitsministeren nævnedes nu de initiativer, der i de senere år var taget, først og fremmest partsoffentligheden i forvaltningen og begrundelsesbetænkningen, som vi har fået omdelt. Jeg må på venstres vegne sige, at vi gerne vil vente med at tage endelig stilling til dette, indtil vi får noget mere materiale forelagt, herunder også materiale om, hvad en sådan lov skal indeholde.

Forslagsstillernes begrundelse er, at man har gennemført forvaltningslove i Sverige, Norge og en række andre lande, østlige som vestlige. Men vi bevæger os her på et område, hvor man skal være meget varsom med at drage sammenligninger. Man kan enten gå den vej at indføre en almindelig forvaltningslov, som man så må tillempe på en række specialområder, eller man kan gå den vej, vi hidtil er gået i Danmark: på de enkelte områder at vedtage de regler, man finder hensigtsmæssige.

Jeg vil om de enkelte punkter i det forslag til folketingsbeslutning, der er forelagt her, sige, at spørgsmålet om vejlednings- og bistandspligt finder jeg er det vigtigste.

Med hensyn til vejledningspligten ville det faktisk undre mig, om nogen offentlig myndighed undlod at vejlede, når en sag blev rejst. F. eks. på det sociale område er en sådan pligt direkte fastslået. Det er egentlig min fornemmelse, at det mere er en enklere udbygning af lovgivningen, man har brug for, end en lovfæstelse af, at myndighederne skal vejlede borgeren, for det gør de jo i praksis. Princippet om vejledning er rigtigt; spørgsmålet er, hvilke realitetsændringer der sker ved, at man fastslår det i en forvaltningslov.

Derimod er jeg med hensyn til bistandspligten mere betænkelig ved en lovfæstelse, for hvad ligger der i ordet bistand? Er det juridisk rådgivningsvirksomhed? Er det retshjælps- eller advokatarbejde, embedsmændene skal udføre? Kan man gå op til

skattevæsenet og få det til at yde den bistand at udfylde éns selvangivelse og dermed påtage sig ansvaret for, at afskrivninger og fradrag f. eks. er rigtige? Der er områder her, der i langt videre grad må undersøges, før man kan gå ind for en så generel ting som fastlæggelse af en bistandspligt.

Det efter min mening næste afgørende punkt i forslaget er pligten til at begrunde afgørelserne. Jeg henviser her kort til grundelsesudvalgets betænkning, hvor man kommer til den konklusion, at man kunne finde frem til en ordning, der på én gang sikrede retssikkerheden og samtidig skabte retsregler, der var så klare og koncise som muligt, straks ved i et cirkulære f. eks. at indføre en bestemmelse om, at der som alt overvejende hovedregel på begæring skulle gives en efterfølgende begrundelse. Samtidig skulle man gå i gang med at indføre mere præcise og veludformede begrundelsesregler i de enkelte love, for — det må man jo se i øjnene — en almindelig lovregel om begrundelse vil uvægerlig blive meget svag og derfor indebære risiko for retsuvished og for betydelige administrative gener.

Der er en forskel i forslagsstillernes måde at fremsætte det på. Man er i selve forslaget ret kategorisk med hensyn til begrundelse, men henviser i bemærkningerne til den norske ordning. Det, der er foreslået her, svarer fuldstændig til den norske forvaltningslov, og jeg må sige, at min sympati, hvis vi skal gå den vej, i langt højere grad ligger ved det, der står i bemærkningerne til forslaget, end på den generelle pligt til at gennemføre en begrundelse.

Der er også spørgsmålet om, hvorvidt begrundelsen skal være efterfølgende eller samtidig. Forholdet er det, at grundelsesudvalget kun som sin allermest subsidiære løsning går ind for en ordning som den norske. Man siger ligefrem, at de praktiske vanskeligheder er så store, at man må koncentrere reglen om de tilfælde, hvor grundelsens betydning er åbenbar, og hvor de almindelige retssikkerhedshensyn derfor er særlig tungtvejende. Jeg finder egentlig, at den argumentation, grundelsesudvalget anvender, må gøre et betydeligt indtryk. Jeg ønsker, gentager jeg, retssikkerheden for borgerne udbygget, men jeg ønsker også en løsning, som ikke fører til en urimelig belastning og forøgelse af administrationen.